

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού
αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες
εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

Δ' Δημοτικού

Τίτλος:
«Το νερό πηγή ζωής»

Συγγραφή: ΑΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΣ

Εφαρμογή: ΑΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΣ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Θεσσαλονίκη 2012

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας πρωτοβάθμιας:

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνια 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Το νερό πηγή ζωής

Εφαρμογή σεναρίου

Αυγουστίνος Ανδρικόπουλος

Δημιουργία σεναρίου

Αυγουστίνος Ανδρικόπουλος

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Δ' Δημοτικού

Σχολική μονάδα

12 /θέσιο Δημοτικό Σχολείο Κορινού

Χρονολογία

Από 08-10-12 έως 15-10-12

Διδακτική/θεματική ενότητα

Σχολικό βιβλίο Γλώσσα Δ' Δημοτικού, τεύχος Α', ενότητα 2^η: «Πρώτα το νερό τι τρέχει»

Διαθεματικό

Όχι

Χρονική διάρκεια

Για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτήθηκαν δέκα (10) διδακτικές ώρες

Χώρος

Ι. Φυσικός χώρος

Εντός σχολείου: Η αίθουσα διδασκαλίας και το εργαστήριο πληροφορικής.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Για να εφαρμοστεί το σενάριο χρειάζεται ο εκπαιδευτικός να μπορεί να χρησιμοποιεί μαζί με τους μαθητές του το διαδίκτυο στην τάξη του σχολείου και στο εργαστήριο πληροφορικής. Πρέπει το σχολείο να διαθέτει αίθουσα ΤΠΕ, έτσι ώστε τα παιδιά να εργάζονται σε ομάδες. Χρειάζεται να υπάρχει προβολέας που να συνδέεται με ηλεκτρονικό υπολογιστή έτσι ώστε να είναι ορατή από όλους η εργασία κάθε ομάδας, όταν αυτή παρουσιάζεται στην ολομέλεια της τάξης.

Χρειάζεται ο εκπαιδευτικός να μπορεί να χρησιμοποιήσει λογισμικά προγράμματα, όπως τα Inspiration, Natural Art και Google Earth αλλά και προγράμματα κειμενογράφου και παρουσίασης της Microsoft.

Μερικά παιδιά μπορεί να είναι εξοικειωμένα με τη χρήση των παραπάνω προγραμμάτων. Η χρήση τους είναι πολύ απλή και δίνει τη δυνατότητα να αποθηκεύονται οπτικά δεδομένα αλλά και να μετατρέπονται σε εφαρμογές που η παρουσίαση τους είναι εφικτή σε κάθε λειτουργικό σύστημα ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη

Το σενάριο στηρίζεται

Αυγουστίνος Ανδρικόπουλος, Το νερό πηγή ζωής, Νεοελληνική Γλώσσα Δ' Δημοτικού, 2012

Το σενάριο αντλεί

Χαραλαμπίδης, Α. & Σ. Χατζησαββίδης. 1997. Η διδασκαλία της λειτουργικής χρήσης της γλώσσας. Θεσσαλονίκη: Κώδικας

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το παρόν σενάριο επιδιώκει να χρησιμοποιήσει τις ΤΠΕ στην ενότητα «Πρώτα το νερό τι τρέχει» (σχολικό βιβλίο *Γλώσσα Δ' Δημοτικού*, τεύχος α') αναδεικνύοντας την καθοριστική σημασία του υγρού στοιχείου στην ύπαρξη και στην ποιότητα της ζωής

στον πλανήτη χωρίς να υποτιμά τη συμβολή του διδακτικού πακέτου που προσφέρεται από το Υπουργείο για τον σκοπό αυτό, κρατώντας τη βασική διάταξη της ύλης και τα γραμματικά φαινόμενα που εξετάζονται, όπως προβλέπονται στο αναλυτικό πρόγραμμα.

Περιλαμβάνονται δραστηριότητες με τη χρήση τρισδιάστατου χάρτη και με την αξιοποίηση και οργάνωση πληροφοριών σε ψηφιακό πολυτροπικό έντυπο. Η διδασκαλία εξελίσσεται κυρίως εντός της τάξης εκτός από το τελευταίο δίωρο και προϋποθέτει ομαδοσυνεργατική εμπειρία.

Επιδιώκεται να συνειδητοποιήσουν τα παιδιά ότι το διαδίκτυο αποτελεί σημαντική πηγή αφενός για να αναζητούν πληροφορίες που αφορούν στα σχολικά μαθήματα και αφετέρου για να αποκτήσουν συνειδητή επίγνωση του τρόπου με τον οποίο πρέπει να προσεγγίζουν τις πληροφορίες, ώστε να διασφαλιστούν ως προς την εγκυρότητά τους. Περιλαμβάνονται δραστηριότητες που δίνουν αφορμή για σύγκριση πληροφοριών και κριτική προσέγγιση παρουσιάσεων του Youtube.

Τα παιδιά παράγουν λόγο, κατανοούν κείμενα, χρησιμοποιούν επιχειρήματα, υιοθετούν αξίες και διαμορφώνουν στάσεις σε σχέση με τη χρήση του νερού, εξοικειώνονται με την πληκτρολόγηση κειμένου, με την πλοήγηση στο διαδίκτυο, στο περιβάλλον wiki, στο περιβάλλον ζωγραφικής, στο περιβάλλον δημιουργίας χαρτών εννοιών, συντάσσουν πολυτροπικό ψηφιακό κείμενο, περιηγούνται σε τρισδιάστατο ψηφιακό χάρτη, κάνουν χρήση διαδικτυακού λεξικού.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το νερό δεν πρέπει να θεωρείται ως δεδομένο. Η έλλειψη νερού είναι ένα από τα πιο κρίσιμα προβλήματα που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα. Το νερό είναι ένα αγαθό που φαίνεται πως η φύση θα μας το δίνει όλο και σε λιγότερες ποσότητες, γι' αυτό επιβάλλεται να το χρησιμοποιούμε σωστά και να περιορίσουμε τη σπατάλη του. Αν και η πρόσβαση σε καθαρό νερό είναι βασικό ανθρώπινο δικαίωμα, εντούτοις το δικαίωμα αυτό το στερούνται εκατοντάδες εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο,

ενώ οι ασθένειες από μολυσμένα νερά προκαλούν τον θάνατο εκατομμυρίων ανθρώπων κάθε χρόνο.

Η έλλειψη νερού αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα της εποχής μας και οι Μεσογειακές χώρες είναι ανάμεσα σε αυτές που υποφέρουν περισσότερο από αυτή. Η εξοικονόμηση νερού έχει αναγνωριστεί ως κεντρική προτεραιότητα διεθνώς. Ωστόσο, η έλλειψη ενημέρωσης για τη σημασία του νερού αποτελεί μεγάλο εμπόδιο σε αυτήν την κατεύθυνση. Πρέπει να γίνει συνείδηση όλων ότι το νερό, το βασικό αυτό στοιχείο της ζωής, είναι λιγοστό όχι μόνο σε εμάς αλλά και σε πολλές άλλες χώρες του κόσμου και έχουμε ευθύνη και υποχρέωση να το διαχειριζόμαστε σωστά και να καταβάλλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια για εξοικονόμησή του.

Σκοπός του σεναρίου είναι να μυήσει τους μαθητές στο θέμα της αξίας και της σωστής χρήσης του νερού, να τους κάνει κριτικούς αναγνώστες και ενεργούς πολίτες, να τους παροτρύνει να σκεφτούν υλοποιήσιμες λύσεις για την εξοικονόμησή του, να τους μάθει να εκφράζονται με την κατάλληλη ορολογία, να τους εξοικειώσει με τη χρήση νέων τεχνολογιών και να τους μυήσει σε νέα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα που αξιοποιούν το λογισμικό και τις δυνατότητες της τεχνολογίας.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Οι μαθητές/-τριες επιδιώκεται:

- να αναγνωρίσουν την αναγκαιότητα του νερού στη ζωή και στις δραστηριότητες των ανθρώπων·
- να εντοπίσουν το πρόβλημα που δημιουργείται από την άλογη κατανάλωση του νερού·
- να συζητήσουν τρόπους και πρακτικές που μπορούν να υιοθετήσουν οι ίδιοι για την εξοικονόμηση νερού·
- να ευαισθητοποιηθούν για τα προβλήματα που αφορούν το ευρύτερο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον·

- να καταστούν ικανοί να προτείνουν λύσεις για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και την ανάπτυξη του τόπου τους, χωρίς αυτές να επιβαρύνουν τον πλανήτη στο μέλλον·
- να αναπτύξουν τρόπους και δεξιότητες παρέμβασης στο άμεσο κοινωνικό περιβάλλον (οικογένεια, παρέα, σχολείο, γειτονιά, τοπική αυτοδιοίκηση) για την αντιμετώπιση σχετικών προβλημάτων·
- να γνωρίσουν τον κύκλο του νερού, τη μορφολογία της γης, τα εναπομείναντα υδατικά αποθέματα, τις ανθρωπογενείς παρεμβάσεις για ύδρευση και άρδευση, τη φυσιολογία του ανθρώπου σε σχέση με το νερό, την επιστημονική προσέγγιση για τα εμπορικά δικαιώματα του νερού, την εξελισσόμενη επιστημονική έρευνα για τη δομή και την ποιότητα του νερού.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Οι μαθητές/-τριες επιδιώκεται:

- να αποκτήσουν νέο λεξιλόγιο σχετικό με το νερό·
- να εξοικειωθούν με τη χρήση του εικονιστικού λόγου·
- να μάθουν να αντλούν πληροφορίες από ένα κείμενο·
- να παράγουν επιχειρηματικό λόγο·
- να κατανοήσουν κείμενο και να το επεξεργαστούν κριτικά·
- να βρίσκουν τις λέξεις κλειδιά ενός κειμένου και να αποδίδουν το νόημά του·
- να εξοικειωθούν με τη λεκτική επικοινωνία και με τον διάλογο·
- να μάθουν να γνωστοποιούν τις ιδέες τους τόσο προφορικά όσο και γραπτά·
- να μάθουν να αναγνωρίζουν και να χρησιμοποιούν παρομοιώσεις·
- να γνωρίσουν την κλίση των ανισοσύλλαβων ουσιαστικών σε -ας·
- να γνωρίσουν την κλίση των ρημάτων σε -άω, -ώ·
- να μάθουν συντομογραφίες και αρκτικόλεξα·
- να ασκηθούν στη σύνταξη πρότασης του τύπου Υ-Ρ-Κ.

Γραμματισμοί

Οι μαθητές/-τριες επιδιώκεται:

- Να μάθουν τον τρόπο άντλησης πληροφοριών από το διαδίκτυο και να εξοικειωθούν με τρόπους πλοήγησης σε έναν ιστότοπο.
- να εξοικειωθούν με την παρακολούθηση βίντεο.
- να εξοικειωθούν με την κατασκευή πολυτροπικής αφίσας.
- να μπορούν να ανοίγουν και να κλείνουν ένα ψηφιακό αρχείο με ευχέρεια.
- να εξοικειωθούν με τη χρήση εντολών όπως η αντιγραφή, επικόλληση, εκτύπωση, αποθήκευση.
- να μάθουν να φτιάχνουν τις δικές τους διαφάνειες στον κατασκευαστή διαφανειών.
- να εξοικειωθούν με τη χρήση κλειστού και ανοιχτού λογισμικού.
- να μάθουν τον τρόπο ανάκτησης κειμένων, φωτογραφιών και βίντεο από το διαδίκτυο.
- να μάθουν να συγκρίνουν τις ηλεκτρονικές πηγές πληροφοριών.
- να μάθουν να χρησιμοποιούν διαδικτυακή εγκυκλοπαίδεια.
- να μάθουν να χρησιμοποιούν διαδικτυακό λεξικό.
- να ασκηθούν στη χρήση λογισμικών εννοιολογικής χαρτογράφησης, τρισδιάστατου ψηφιακού χάρτη, επεξεργασίας κειμένου, παρουσίασης και ζωγραφικής.

Διδακτικές πρακτικές

Οι διδακτικές πρακτικές συνοψίζονται στο Ε.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Η έλλειψη νερού είναι ένα από τα πιο κρίσιμα προβλήματα που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα. Αφορμή για τη δημιουργία του σεναρίου υπήρξε η σειρά μαθημάτων της

ενότητας 2 με τίτλο «Ρώτα το νερό τι τρέχει» που βρίσκεται στο βιβλίο του μαθητή της Δ' Δημοτικού (σ. 32–46). Για τον λόγο αυτό, στο σενάριο έγινε προσπάθεια να συμπεριληφθούν όλοι σχεδόν οι στόχοι της ενότητας του βιβλίου. Το ψηφιακό περιβάλλον μάθησης που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του σεναρίου χρησιμοποιεί την ποικιλία των κειμενικών ειδών του βιβλίου αλλά, πέρα από αυτό, επιχειρεί να τα συνδυάσει με τον οπτικοακουστικό λόγο πολυμεσικών κειμένων.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το σενάριο υιοθετεί τους περισσότερους από τους στόχους του σχολικού εγχειριδίου και ακολουθεί την κλιμάκωση των μαθημάτων όπως παρουσιάζονται στο βιβλίο του μαθητή. Αναπτύσσεται σε πέντε θεματικές ενότητες που συνδέονται ενεργά μεταξύ τους για την ολοκλήρωση του θέματος. Οι στόχοι του σεναρίου τίθενται σύμφωνα με το αναλυτικό πρόγραμμα και το πρόγραμμα σπουδών .

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Διερευνήθηκε η χρήση των ΤΠΕ ως γνωστικών εργαλείων για την οικοδόμηση νοήματος. Το εκπαιδευτικό λογισμικό που χρησιμοποιούν οι μαθητές στο σενάριο είναι: επεξεργαστής κειμένου, λογισμικό εννοιολογικής χαρτογράφησης, παγκόσμιος ιστός, πρόγραμμα κατασκευής αφίσας.

Το θέμα της παραγωγής πολυτροπικών παρουσιάσεων για τις ανάγκες συγκεκριμένης περίπτωσης επικοινωνίας και της παρουσίασης τους εμπεριέχεται στο *Νέο Πρόγραμμα Σπουδών* του γλωσσικού μαθήματος για τη Δ' Δημοτικού. Ο προβληματισμός μας ήταν να αξιοποιήσουμε τις ΤΠΕ όσο το δυνατό περισσότερο σε δραστηριότητες που είτε δεν γίνονται χωρίς αυτές είτε δεν γίνονται το ίδιο εύκολα.

Κείμενα

Βίντεο

«[Νερό – Γράμμα από το 2070](#)», αγνώστου

«[Η σημασία του νερού](#)», αγνώστου

«[Το ταξίδι του νερού](#)», από τη σειρά «Εκπαιδευτικά βίντεο», επεξεργασία-προσαρμογή: Γιώργος Πιτροπογιαννάκης

«[Νερό ~ Το μεγάλο μυστήριο](#)» ντοκιμαντέρ της Voice Entertainment

«[The water cycle](#)», βίντεο του Wisit Arunrattananont

«[Νερό να πίνεις τη σωστή ώρα](#)», αγνώστου

«[Πωλείται ζωή: Τα 'δικαιώματα νερού'](#)», επεισόδιο από την εκπομπή *Εξάντας* της NET

Τραγούδια

«[Της άρνης το νερό](#)», Φεστιβάλ Τραγουδιού Θεσσαλονίκης, στίχοι-μουσική-ερμηνεία: Σταύρος Σιόλας, 2006

«[Το νερό](#)», από τον δίσκο «Πέτρινοι Κήποι», στίχοι-μουσική: Χρήστος Θηβαίος, 2008.

Κείμενο

Αγνώστου, «[Είμαι το Νερό, Είμαι πηγή Ζωής](#)», από την ιστοσελίδα www.rhodes.aegean.gr

Δίκτυο Μεσόγειος SOS, «[Εξοικονόμηση νερού](#)», από την ιστοσελίδα <http://www.watersave.gr>

Μάρω Λοΐζου, «Το ποτάμι συναντάει τη θάλασσα», σχολικό βιβλίο *Γλώσσα Δ' Δημοτικού* (σ. 35)

Νίκος Σαραντάκος, *Εκφράσεις με το νερό*, στην ιστοσελίδα <http://www.sarantakos.com/fraseis/nero.html>

Ιστοσελίδες

[Βικιλεξικό](#): ηλεκτρονικό λεξικό

Παρουσιάσεις

Ο κύκλος του νερού στην ιστοσελίδα <http://12dim-volou.mag.sch.gr/O%20kyklos%20tou%20nerou.ppt>

Διδακτική πορεία / στάδια / φάσεις

1η & 2η διδακτική ώρα

Ολομέλεια

Το νερό

Προβλήθηκε σε ολομέλεια το βίντεο με το τραγούδι του Χρήστου Θηβαίου «[το νερό](#)» που θέτει το θέμα της ύπαρξης του νερού σε κάθε ζωντανό πλάσμα και παντού στο περιβάλλον θίγοντας ταυτόχρονα το ζήτημα της ρύπανσης.

Μετά την αισθητική απόλαυση ακολούθησε συζήτηση και ελεύθερος σχολιασμός.

Επισκεφθήκαμε την ιστοσελίδα

<http://www.rhodes.aegean.gr/sxedia/class/NERO.HTM>

στην οποία παρουσιάστηκε το παρακάτω κείμενο, το οποίο διάβασαν ανά παράγραφο παιδιά διαφορετικών ομάδων και το σχολιάσαμε, αφού προηγήθηκαν ερωτήσεις κατανόησης:

Είμαι το Νερό, Είμαι Πηγή ζωής

Είμαι Παντού

Γεια σας. Να σας συστηθώ. Είμαι το Νερό. Είμαι το γάργαρο νερό που κυλάει στα ποτάμια. Είμαι το νερό της βροχής που δροσίζει τα χωράφια και τους ανθρώπους. Είμαι το νερό της λίμνης που δίνει ζωή στις πέστροφες και τους γουλιανούς. Είμαι το νερό της θάλασσας, το απέραντο πέλαγος. Είμαι ο Ωκεανός, έχω στην αγκαλιά μου δελφίνια, φώκιες και ψάρια. Είμαι ο ωκεανός που αρμενίζω καράβια και ταξιδεμένους ναυτικούς. Είμαι το γάργαρο νερό της βρύσης που σας δροσίζει. Είμαι το νερό που κολυμπά-

τε και χαίρεστε τα καλοκαίρια σας. Είμαι πηγή ζωής. Αγαπώ όλα τα πλάσματα της φύσης, τα φυτά, τα δέντρα, τα ζώα και τους ανθρώπους. Τους δίνω τα ωφέλιμα συστατικά μου για να ζουν και να μεγαλώνουν με υγεία. Είμαι το νερό της πηγής, το νάμα, το νερό που θεραπεύει το κουρασμένο σώμα. Είμαι το ευλογημένο νερό που καθαρίζει τη ψυχή του ανθρώπου, είμαι το νερό της βάφτισης. Είμαι το ποτάμι, η λίμνη, η θάλασσα, η βροχή, είμαι το ΝΕΡΟ!

Δεν σταματώ στιγμή

Γεννιέμαι ολημερίς. Όλο σε κίνηση βρίσκομαι. Από την επιφάνεια της γης πάω μέχρι την ατμόσφαιρα και ύστερα γυρνάω πάλι πίσω. Από τη θάλασσα, τις λίμνες και τα ποτάμια εξατμίζομαι. Γίνομαι μικρές-μικρές σταγόνες και ύστερα γίνομαι ατμός. Με τη βοήθεια της θερμοκρασίας του αέρα και του ανέμου, ανεβαίνω ψηλά και γίνομαι σύννεφο.

Σκαρφαλώνω στα βουνά κι αφήνω τη βροχή μου να δροσίζει τα δάση, τα χωράφια και τους ανθρώπους. Γίνομαι χαλάζι και χιόνι. Φθάνω ως το έδαφος και γλιστρώ βαθιά στο χώμα και γίνομαι υπόγειο νερό. Τρέφω τις ρίζες των φυτών που με ρουφούν με λαχτάρα και πλουτίζω τη γη με νερό. Γίνομαι λίμνες και ποτάμια. Γεννιέμαι ολημερίς. Όλο σε κίνηση βρίσκομαι. Ανεβαίνω ως την ατμόσφαιρα και πάλι κατεβαίνω κάτω στη γη. Σε τούτη την κίνηση έχω παρέα τα φυτά που με αγαπούν και με προσέχουν. Τα φυτά δίνουν υγρασία στον αέρα, δίνουν τις μικρές υγρές σταγόνες τους.

Ξέρετε ότι κάθε ένα κιλό φυτά δίνει χίλια κιλά νερό; Θαυμαστή η φύση, Με γεννούν τα πλάσματά της κι ύστερα εγώ τα τρέφω. Είμαι το νερό κι όλο σε κίνηση βρίσκομαι. Έρχομαι στα σπίτια σας!

Γίνομαι σύννεφο κι ανεβαίνω ψηλά. Ύστερα ανοίγω την αγκαλιά μου και γίνομαι βροχή. Ευλογημένη βροχή. Στις πόλεις και τα χωριά γλιστρώ και πέφτω στις δεξαμενές και τα φράγματα που κατασκεύασαν οι άνθρωποι για να με μαζεύουν. Μέσα στις δεξαμενές καθαρίζομαι και απολυμαίνομαι. Διώχνω από πάνω μου τις ξένες ουσίες. Ύστερα γλιστρώ στους σωλήνες που τοποθέτησαν οι άνθρωποι και φτάνω ως τα

σπίτια σας. Γίνομαι τρεχούμενο νερό. Γίνομαι νερό της βρύσης που σας δροσίζει και σας καθαρίζει. Τώρα έρχομαι εγώ στα σπίτια σας. Οι άνθρωποι αναπτύχθηκαν. Η τεχνολογία κατάφερε να με φέρει κοντά σας, μέσα στα σπίτια σας. Τα παλιά τα χρόνια έρχονταν οι άνθρωποι στις πηγές μου, να γεμίσουν τις στάμνες τους τις ανάγκες τους. Παλιότερα υπήρχαν ακόμα και οι νερουλάδες που μοίραζαν νερό στα σπίτια. Σήμερα η τεχνολογία μας βοηθά και μας ευκολύνει. Η βρύση στα σπίτια μας είναι γεμάτη από νερό. Όμως για να μπορώ πάντα να σας δροσίζω και μην στρέψω ποτέ, πρέπει και εσείς να με βοηθήσετε. Να μη με σπαταλάτε άδικα, να μην αφήνετε τη βρύση να τρέχει άσκοπα. Να πείτε στους γονείς σας να ελέγχουν τους σωλήνες μήπως έχουν διαρροή, να μη φεύγω από καμιά χαραμάδα. Μπορείτε να με βοηθήσετε για να είμαι πάντα κοντά σας. Να μην αποχωριστούμε ποτέ.

Μη με δηλητηριάζετε!

Οι ανθρώπινες δραστηριότητες, όταν δε γίνονται με προσοχή, μπορούν να με βλάψουν. Να προκαλέσουν τη ρύπανσή μου. Είναι πολλές οι αιτίες που μπορούν να με βλάψουν.

Είναι τα διάφορα βακτηρίδια, κάτι μικρούτσικοι οργανισμοί που όταν βρεθούν στις λίμνες και τα ποτάμια μου, παίρνουν το οξυγόνο για τα ψάρια μου και αυτά αρρωσταίνουν και πεθαίνουν και πεθαίνουν. Αυτά τα βακτηρίδια βρίσκονται μέσα στα απόβρα από τα σπίτια και τις βιομηχανίες. Είναι και διάφορες ουσίες που βγαίνουν από τα αυτοκίνητα και από τις καμινάδες των εργοστασίων, που με βλάπτουν. Αυτά ανεβαίνουν ως την ατμόσφαιρα και όταν γίνομαι βροχή τα παρασέρνω μαζί μου ως το χώμα και από κει στα υπόγεια τα νερά μου. Αθελά μου δηλαδή, δηλητηριάζομαι. Έχετε ακούσει για την όξινη βροχή; Ε! Αυτή είναι που κουβαλάει μαζί με το νερό τη βροχής τις βλαβερές ουσίες που κάνουν κακό στα υπόγεια νερά μου, τις θάλασσες, τα φυτά, τα ζώα και τους ανθρώπους. Αυτή η βροχή βλάπτει και τα μνημεία μας. Έτσι όξινη που είναι η βροχή αυτή λιώνει ακόμα και τα μάρμαρα, Είναι σπουδαίο μια χώρα να προσέχει τον πολιτισμό της.

Εκτός από αυτές τις ουσίες είναι κι άλλες που με βλάπτουν. Ας πούμε και για τα λιπάσματα και τα διάφορα φάρμακα που χρησιμοποιούνται για τη φροντίδα των φυτών,

είναι χρήσιμα. Όταν όμως χρησιμοποιούνται σε μεγάλες ποσότητες με βλάπτουν. Μέσα από το χώμα ταξιδεύουν ως τα υπόγεια νερά μου αλλά και με τη βροχή. Παρασέρνονται σε λίμνες και ποτάμια. Αυτές οι ουσίες βοηθούν τα φύκια μέσα στη θάλασσα, να αυξηθούν και εκείνα χρησιμοποιούν το οξυγόνο μου και έτσι δε μένει για τα ψάρια μου που κινδυνεύουν.

Είμαι χρήσιμο. Γεννήθηκα για να σας προσφέρω υγεία και ζωή. Με λένε πηγή ζωής γι αυτό πρέπει να με βοηθήσετε να μη μολύνομαι άλλο πια.

Και εσείς μπορείτε να κάνετε κάτι

Οι πηγές και τα ποτάμια μου ήταν στα αρχαία χρόνια ιεροί τόποι. Σε κάθε πηγή κατοικούσε μια Νύμφη. Οι υγρότοποι και οι εύφοροι κάμποι ήταν οι εξοχές της θεάς Άρτεμης. Οι άνθρωποι πάντα μ' αγαπούσαν γιατί τους δίνω ζωή. Είμαι πηγή ζωής και πρέπει να είμαι καθαρό, κρυστάλλινο Σα νερό, μα τι λέω αφού εγώ είμαι το νερό! Εσείς τα παιδιά μπορείτε να κάνετε πολλά για μένα. Πρώτα απ' όλα να με χρησιμοποιείτε με προσοχή. Να μην αφήνετε τη βρύση να τρέχει άσκοπα, για να μη πούμε τι ΝΕΡΟ ΝΕΡΟ ΡΑΚΙ.

Μπορείτε να απαιτήσετε από τους μεγάλους, να καθαρίζουν τα απόνερα από τα εργοστάσια και τα σπίτια μας, προτού φτάσουν στη θάλασσα και τα ποτάμια. Μπορείτε να απαιτήσετε από τις βιομηχανίες να καθαρίζουν τα βλαβερά τους αέρια που με αρρωσταίνουν.

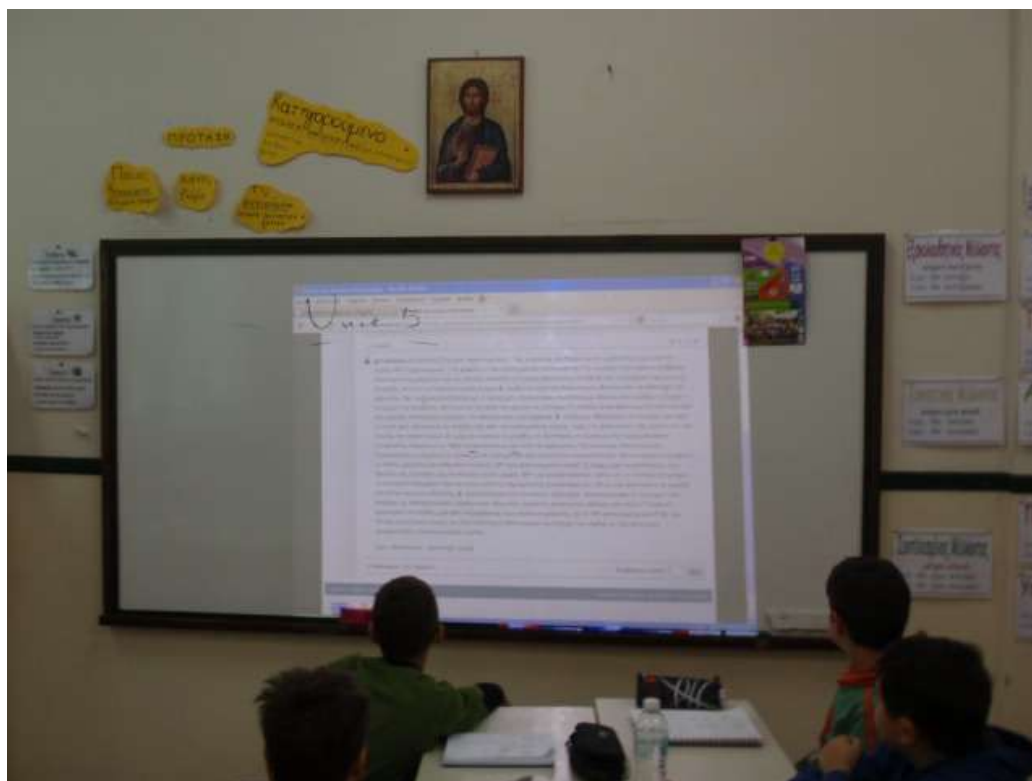
Εσείς τα παιδιά μπορείτε να κάνετε πολλά για μένα και για όλη τη φύση. Αφήστε τη φαντασία σας να σκεφτεί τον τρόπο και εγώ σας υπόσχομαι ατέλειωτα ταξίδια και παιχνίδια. Γεια σας! Να μη χαθούμε!

Ζητήσαμε από τα παιδιά να υπογραμμίσουν στο κείμενο λέξεις σχετικές με το νερό (σηκώθηκαν εκ περιτροπής στον πίνακα με μαρκαδόρο ονομαστικού ονομαστικού ενώ όλοι τις κατέγραψαν σε φυλλάδιο για να αναζητήσουμε τη σημασία όσων είναι άγνωστες στο ηλεκτρονικό λεξικό). Χρήστες στην αναζήτηση ήταν και πάλι τα παιδιά κατά ο-

μάδα, έχοντας την αρμοδιότητα να αναζητήσουν τα ίδια τις άγνωστες λέξεις που διάβασαν.

Στη συνέχεια δόθηκε η οδηγία:

Να πληκτρολογήσει η κάθε ομάδα τις δικές της λέξεις στο *Ηλεκτρονικό Λεξικό Τριανταφυλλίδη*, το οποίο και θα βρείτε στη διεύθυνση: <http://www.komvos.edu.gr/dictionaries/dictonline/DictOnLineTri.htm> ακολουθώντας τα εξής βήματα: Να γράψετε π.χ. τη λέξη «υγρότοπος» στο λευκό πλαίσιο που υπάρχει κάτω από τη λέξη «Λήμμα:», να επιλέξετε «Αναζήτηση», να ξαναεπιλέξετε τη λέξη «υγρότοπος» που εμφανίζεται στο μεγαλύτερο άσπρο πλαίσιο από κάτω και ξανά επιλογή «Αναζήτηση». Να αποστείλετε τη λέξη σας στα σώματα κειμένων επιλέγοντας «Αποστολή στα σώματα κειμένων» και κατόπιν «Αναζήτηση».

Τα παιδιά διευκρίνισαν με τον τρόπο αυτό τις άγνωστες λέξεις τους

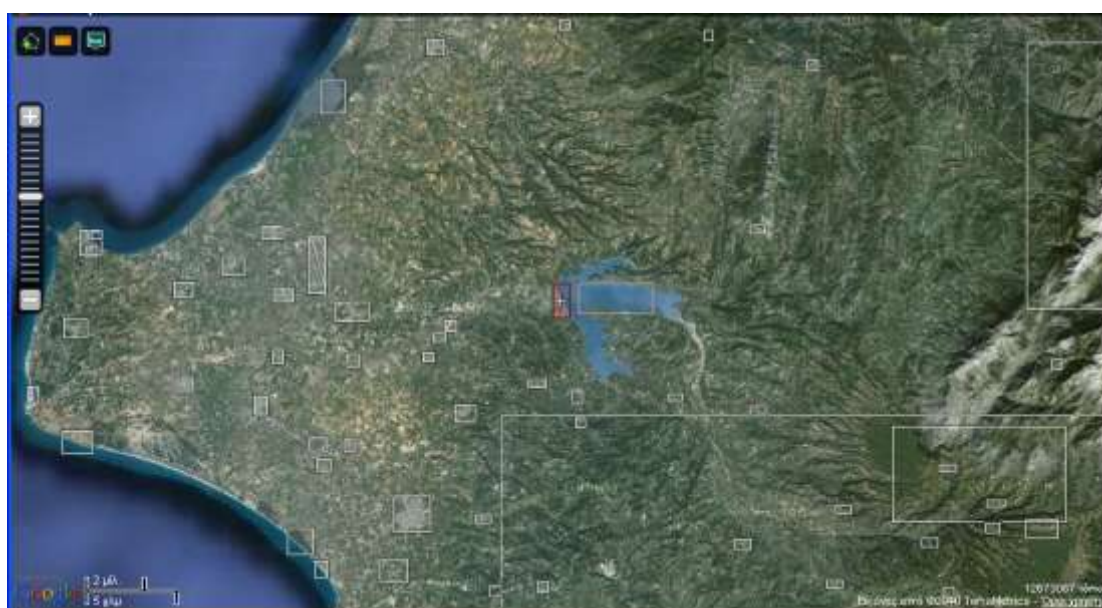
Εξηγήσαμε [την άσκηση 2 στη σελίδα 36](#) του βιβλίου (*Γλώσσα Δ' Δημοτικού, Α' τεύχος*) με θέμα το κατηγορούμενο την οποία συμπλήρωσαν τα παιδιά ομαδικά. Στη

συνέχεια ασκήθηκαν στον εντοπισμό του συμπληρώνοντας την άσκηση 2 του τετραδίου εργασιών στη σελίδα 21.

Στη συνέχεια δόθηκε η οδηγία:

Να ανοίξετε το Google Earth από την επιφάνεια εργασίας, να παρατηρήσετε και να καταγράψετε σε φύλλο εργασίας τις περιοχές της γης στις οποίες υπάρχουν μεγάλες ποσότητες νερού, αφού τις εντοπίσετε στον παγκόσμιο γεωφυσικό χάρτη της τάξης. Ο χειρισμός του Η/Υ έγινε από τους μαθητές εκ περιτροπής αφού η πρώτη πλοήγηση επιδείχθηκε από τον εκπαιδευτικό. Παρατηρήθηκαν και καταγράφηκαν οι ωκεανοί και οι μεγάλες θάλασσες, ώστε να προκύψει η συσχέτιση της αναλογίας στεριάς-θάλασσας.

Ενδεικτικές φωτογραφίες από το λογισμικό οπτικοποίησης

Δόθηκαν οδηγίες για τη συμπλήρωση στο σπίτι της [άσκησης 4 της σελίδας 34](#) του βιβλίου (Γλώσσα Δ' Δημοτικού, τεύχος Α') που υποδεικνύει τη διαφορά μεταξύ των εννοιών 'οφείλω'-'ωφελώ'.

3η & 4η διδακτική ώρα

Ο κύκλος του νερού

Σιωπηρά αναγνώστηκε το ποίημα της Μάρως Λοΐζου «Το ποτάμι συναντάει τη θάλασσα» [της σελίδας 35 του βιβλίου](#) (Γλώσσα Δ' Δημοτικού, Α' τεύχος). Ύστερα από τις ερωτήσεις κατανόησης ακολούθησε η προβολή της παρουσίασης [ο κύκλος του νερού](#). Τα κείμενα διαβάστηκαν από τους μαθητές και στο τέλος σχολιάστηκαν.

Για εμπέδωση προβλήθηκε το βίντεο [«The water cycle»](#).

Αφού διαπιστώθηκε ότι η διαδικασία έχει γίνει κατανοητή, ζητήσαμε από τους μαθητές μας να καταγράψουν ομαδικά τον κύκλο του νερού σε φύλλο εργασίας σε τέσσερις διακριτές παραγράφους: ήλιος–εξάτμιση, σύννεφα–αέρας, βάρος–βροχή–χιόνι–χαλάζι, πηγές–ποτάμια–λίμνες–θάλασσα. Τα επιμέρους συντέθηκαν σε ενιαίο «Σκέφτομαι και γράφω» που πληκτρολογήθηκε σε αρχείο Word, το οποίο εκτυπώθηκε και διανεμήθηκε σε όλους.

Ακολούθησε η παρουσίαση και συμπλήρωση των ασκήσεων 3 (παρομοιώσεις) και 4 («Κυλάω-κυλώ») του βιβλίου [στις σελίδες 36 και 37 αντίστοιχα](#). Στη συνέχεια για εμπέδωση συμπληρώθηκαν κατά ομάδα οι εργασίες 3 και 4 του τετραδίου εργασιών με τα ίδια γραμματικά φαινόμενα.

Η δραστηριότητα στην ιστοσελίδα του [Βικιλεξικού](#) για τον εντοπισμό της ετυμολογίας της λέξης *νερό* για την παρουσίαση σύνθετων εκφράσεων και κλίσης καθώς και η επίσκεψη στην ιστοσελίδα <http://www.sarantakos.com/> για να βρούμε [εκφράσεις με το νερό](#) δεν έγιναν λόγω έλλειψης χρόνου. Δόθηκε ως εργασία για το σπίτι η άσκηση 3 (κρυπτόλεξο με λέξεις για το νερό) του τετραδίου εργασίας στη σελίδα 22.

5η & 6η διδακτική ώρα

Η συμπεριφορά του ανθρώπου προς το νερό

Μετά την παρουσίαση και τη συζήτηση των κειμένων [της σελίδας 39 του βιβλίου](#) έγινε η παρουσίαση του βίντεο «[Νερό - Γράμμα από το 2070](#)» και δόθηκε χρόνος για γραπτή ελεύθερη έκφραση. Οι εργασίες διαβάστηκαν και σχολιάστηκαν στην τάξη. Δόθηκε λίγος χρόνος στις ομάδες για επισήμανση και διόρθωση λαθών.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

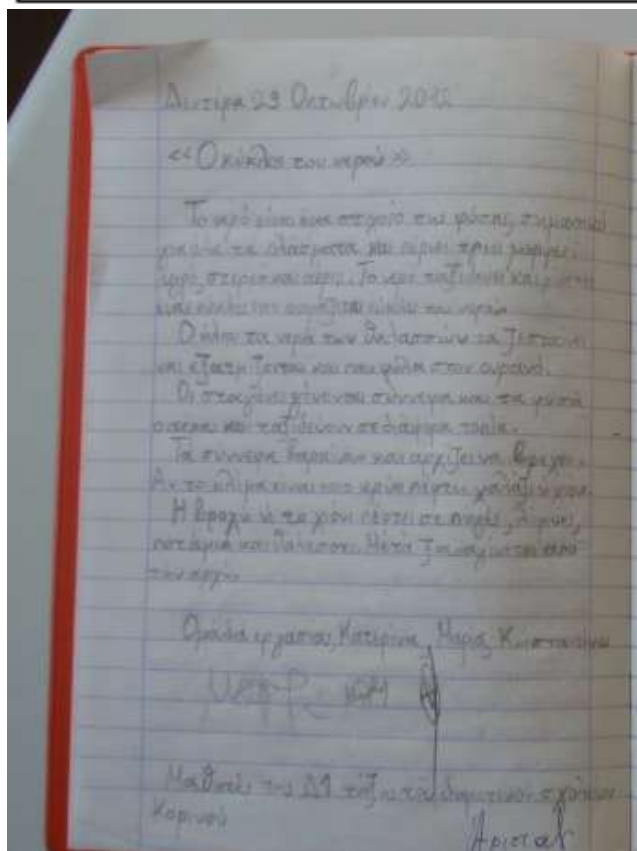
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

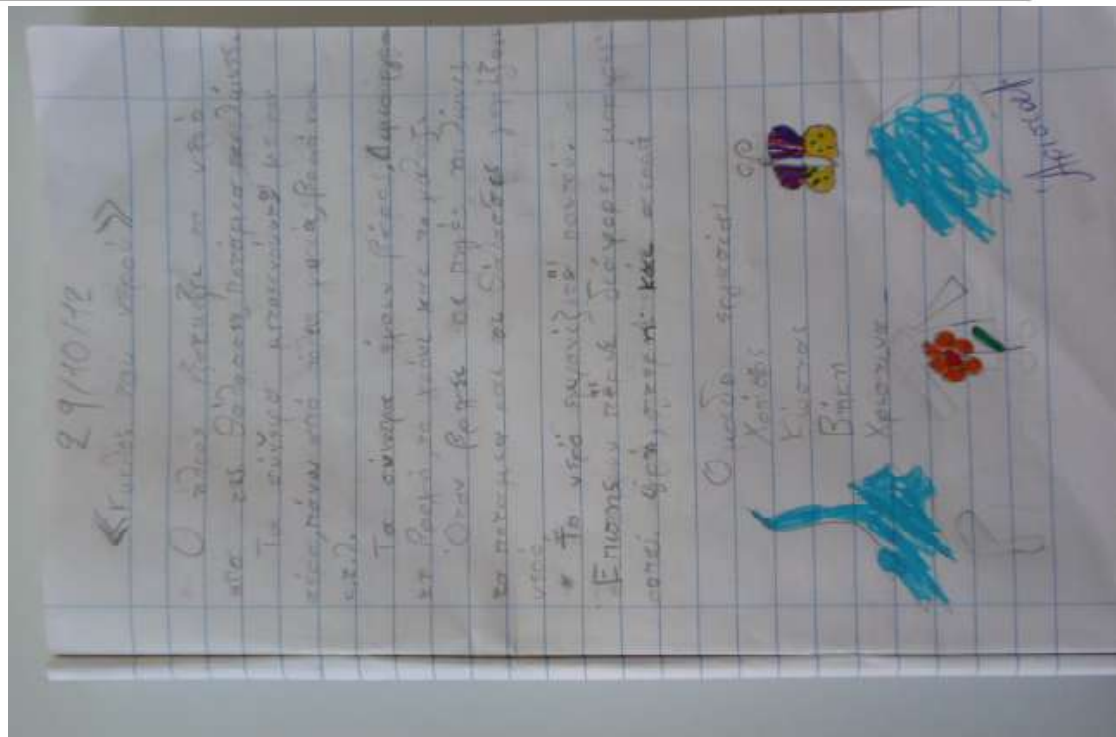
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

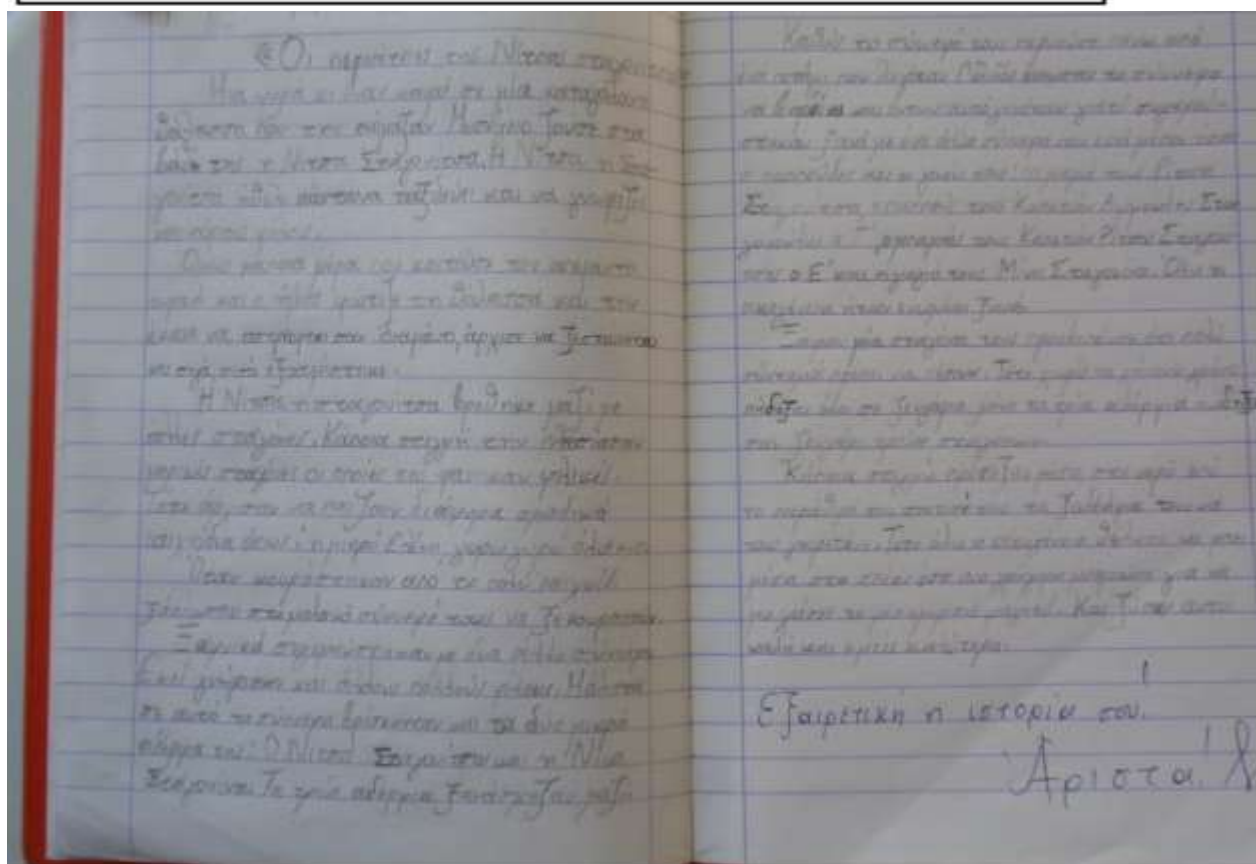
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

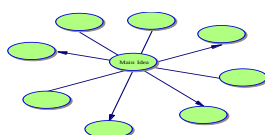

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Στο περιβάλλον του Inspiration και συγκεκριμένα πατώντας το κουμπί,

οι μαθητές εξασκήθηκαν εκ περιτροπής στον χειρισμό βασικών εντολών του λογισμικού: άνοιγμα, δημιουργία αρχείου, αποθήκευση, κλείσιμο εφαρμογής: άνοιγμα αρχείου, εισαγωγή εικόνας από τις συλλογές, γόμα. Πραγματοποίησαν μεταφορά και εναπόθεση εικόνων, δημιουργία συνδέσμων μεταξύ των εννοιών – εικόνων – στιγμιότυπων.

Οι μαθητές ανέσυραν τον αποθηκευμένο ημιδομημένο εννοιολογικό χάρτη που είχε ετοιμάσει ο εκπαιδευτικός σχετικά με τον κύκλο του νερού και τον συμπλήρωσαν αλλάζοντάς τον κατά τις προτάσεις τους και αποθηκεύοντάς τον:

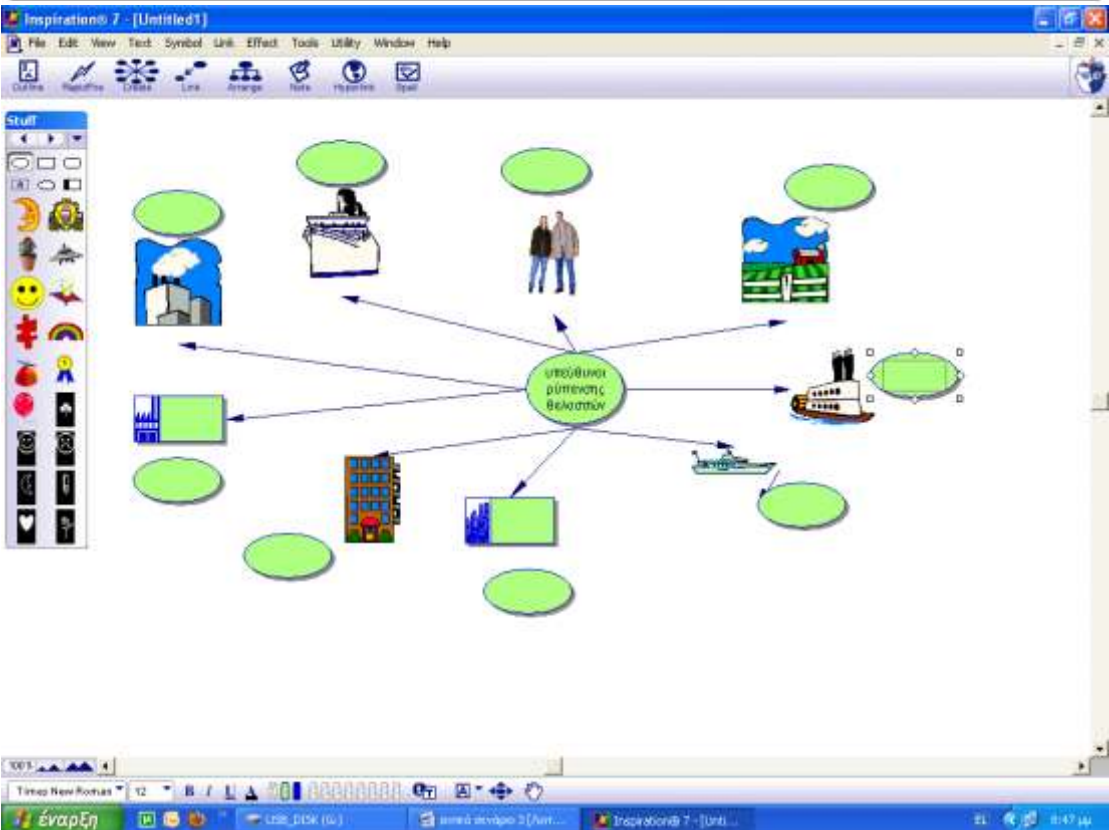

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ρυπαντές Θαλασσών

Στη συνέχεια τους εξηγήθηκαν οι ασκήσεις 3 (ισοσύλλαβα-ανισοσύλλαβα) και 4 (ορθογραφία λέξεων) [της σελίδας 41](#) του βιβλίου κάνοντας χρήση [του λεξικού](#) όπως παραπάνω.

Το μάθημα ολοκληρώθηκε με την ακρόαση του τραγουδιού «[της Άρνης το νερό](#)»

7η & 8η διδακτική ώρα

Το ταξίδι του νερού

Σιωπηρά αναγνώστηκε το κείμενο «Το νερό ταξιδεύει» [της σελίδας 42](#). Μετά τις ερωτήσεις κατανόησης ακολούθησε η προβολή των βίντεο «Νείλος» του BBC και «Αμαζόνιος» στο [ιστολόγιο Εγκύκλιος Παιδείας](#), ώστε να γίνει κατανοητό το ταξίδι

του νερού. Προβλήθηκε στη συνέχεια το βίντεο «[Η σημασία του νερού](#)» καθώς και το βίντεο «[Το ταξίδι του νερού](#)».

Στη συνέχεια επισκεφτήκαμε την ιστοσελίδα <http://www.watersave.gr>, για να δουν τα παιδιά το κείμενο «[Εξοικονόμηση νερού](#)» και να προσέξουν το διάγραμμα που παρουσιάζει τα βασικά στάδια ενός συστήματος ύδρευσης και αποχέτευσης. Ακολούθησαν οι ασκήσεις 1 (λογαριασμός ΔΕΥΑΠ) και 3 (τα παιδιά ερευνητές διαρροής νερού–παραγωγή γραπτού λόγου) του Τετραδίου Εργασιών στη σελίδα 29, οι οποίες έγιναν ομαδικά.

Προβλήθηκε, τέλος, το βίντεο «[Νερό να πίνεις τη σωστή ώρα](#)».

Στη συνέχεια τα παιδιά θέλησαν να χαλαρώσουν παίζοντας στις ασκήσεις των hot potatoes που συμπεριλαμβάνονται για προαιρετική χρήση στον φάκελο του υπο-

στηρικτικού

υλικού.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Οι εργασίες του εργαστηρίου της γλώσσας στις σελίδες 32 και 33 του βιβλίου, καθώς και το λεξιλόγιο της ενότητας από το Τετράδιο Εργασιών στη σελίδα 45, δόθηκαν για το σπίτι. Επίσης προτάθηκε, για να εμπλακούν οι γονείς, η παρακολούθηση στο σπίτι, εφόσον υπάρχει Η/Υ, του βίντεο «[NEPO ~ Το Μεγάλο Μυστήριο](#)» ή του βίντεο «[ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΖΩΗ Τα «δικαιώματα νερού» ΕΞΑΝΤΑΣ](#)».

9η & 10η διδακτική ώρα

Παραγωγή ψηφιακού πολυτροπικού κειμένου

Κατά το δίωρο αυτό βρεθήκαμε στο εργαστήριο Η/Υ και οι μαθητές σε ομάδες των τριών (3) σχεδίασαν τις αφίσες τους σε διαφορετικές θεματικές, όπως: *πού βρίσκεται το νερό, ο κύκλος του νερού, το νερό ταξιδεύει, η σωστή χρήση του νερού, ρύπανση του νερού, λειψυδρία, κλπ.*

Για τις εργασίες τους χρησιμοποίησαν τελικά το πρόγραμμα ζωγραφικής των Windows. Οι αφίσες αποθηκεύτηκαν και οργανώθηκαν σε PowerPoint από τον εκπαιδευτικό.

Εννοείται πως τα παιδιά αρχικά παρακολούθησαν και σταδιακά έλαβαν μέρος στη διαδικασία δημιουργίας της παρουσίασης.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/-Α ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Τα φύλλα δραστηριοτήτων δημιουργήθηκαν από τα παιδιά κατά τη διδακτική πορεία του σεναρίου. Κάποια δόθηκαν ενδεικτικά ως υποστηρικτικό υλικό για προαιρετική χρήση.

ΦΥΛΛΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Α΄

ΦΥΛΛΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Ονοματεπώνυμο: _____

Να συμπληρώσεις τα κενά με τις κατάλληλες λέξεις αφού παρακολουθήσεις την παρουσίαση:

Ο _____ ζεσταίνει τη _____.

Το νερό της θάλασσας ανεβαίνει στον ουρανό και γίνεται _____.

Τα σύννεφα τα φυσάει ο _____ και ταξιδεύουν στον ουρανό.

Περνούν από πολλά μέρη και όταν βαρύνουν πέφτουν στη γη σαν _____.

Το νερό της βροχής επιστρέφει πάλι στη _____ και το ταξίδι ξαναρχίζει.

ΦΥΛΛΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Β΄

Οδηγίες:

1. Κάντε διπλό κλικ στο φύλλο δραστηριοτήτων 2
2. Συμπληρώστε τα κενά επιλέγοντας την κατάλληλη εικόνα. Για να μεταφέρετε την εικόνα κάντε κλικ πάνω της και σύρετέ την στο κατάλληλο κενό.

Όνομα:

Συμπλήρωσε τα κενά με τις ακόλουθες εικόνες:

Ο

ζεσταίνει τη

. Το νερό της θάλασσας

στον ουρανό και γίνεται

. Τα σύννεφα τα φυσάει

ο

και ταξιδεύουν στον ουρανό. Περνούν από πολλά

μέρη και όταν βαρύνουν πέφτουν στη γη σαν

. Το νερό

της βροχής επιστρέφει πάλι στη

και το ταξίδι

ξαναρχίζει.

Ζ. ΆΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Το σενάριο μπορεί να υλοποιηθεί στο πλαίσιο του μαθήματος της Γλώσσας αλλά και στο πλαίσιο της Ευέλικτης Ζώνης. Οι δραστηριότητες που αναφέρθηκαν εμπλουτίζουν το μάθημα με στοιχεία που περιέχονται σε πόρους οι οποίοι προέρχονται από ΤΠΕ, χωρίς να ξεφεύγουν από τη λογική και τη σειρά που έχει το σχολικό εγχειρίδιο.

Ο αριθμός των δραστηριοτήτων είναι ανάλογος του διαθέσιμου διδακτικού χρόνου. Βέβαια ο/η εκπαιδευτικός επιλέγει όποια δραστηριότητα θεωρεί περισσότερο χρήσιμη για τους/τις μαθητές/-τριες της τάξης.

Το σενάριο σχεδιάστηκε λαμβάνοντας υπόψη και σχολικές μονάδες χωρίς ιδιαίτερο τεχνολογικό εξοπλισμό και επίσης λαμβάνοντας υπόψη την εξοικονόμηση χρόνου σε μετακινήσεις από και προς εργαστήριο Η/Υ.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Διαπιστώθηκε ότι ο χρόνος των 10 διδακτικών ωρών δεν επαρκεί, αν και αρκετές δραστηριότητες δόθηκαν για το σπίτι. Η κατασκευή της αφίσας είναι αρκετά δύσκολη δραστηριότητα για τα παιδιά και είναι αναγκαία η παρουσία του/της εκπαιδευτικού. Το πολυμεσικό υλικό είναι πολύ και θα πρέπει να μειωθεί ώστε να διατεθεί περισσότερος διδακτικός χρόνος για την εμβάθυνση και τη ανάλυση των ερεθισμάτων που δόθηκαν από τις παρουσιάσεις. Τα παιδιά συμμετείχαν με την καρδιά τους στο μάθημα απολαμβάνοντας τον εναλλακτικό τρόπο διδασκαλίας, παρά τις ελλείψεις στον σχεδιασμό και τον όγκο του υλικού.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βοσνιάδου, Σ. 2006. *Σχεδιάζοντας περιβάλλοντα μάθησης υποστηριζόμενα από τις Σύγχρονες Τεχνολογίες*. Αθήνα: Gutenberg.

Κόμης, Β. & Κ. Ντίνας. 2011. *Μελέτη για την αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδασκαλία της γλώσσας και της λογοτεχνίας στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: γενικό πλαίσιο και ιδιαιτερότητες*. Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

http://www.greeklanguage.gr/sites/default/files/digital_school/p3.1.2_glwssa.pdf

Κουτσογιάννης, Δ. 2012. Ο ρόμβος της γλωσσικής εκπαίδευσης. Στο *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα. Πρακτικά της 32ης συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας*, Α.Π.Θ. Θεσσαλονίκη: ΙΝΣ.

Σολομωνίδου, Χ. 1999. *Εκπαιδευτική Τεχνολογία: Μέσα, υλικά, διδακτική χρήση και αξιοποίηση*. Αθήνα: Καστανιώτη.

Χατζησαββίδης, Σ. & Μ. Αλεξίου 2012. *Μεθοδολογία και διαδικασίες ανάπτυξης εκπαιδευτικών σεναρίων στα Γλωσσικά μαθήματα*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.